การสอนภาษาโดยองค์รวม (Whole Language Approach) เป็นนวัตกรรมการศึกษาที่เสนอ แนวคิดใหม่ในการสอนภาษา จากปัญหาการเรียนรู้ภาษาของเด็กซึ่งเกิดจากการสอนที่ครูมุ่งเน้น สาระทางภาษาเป็นหลักทำให้การเรียนการสอนไม่น่าสนใจ ไม่เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่เหมาะสม กับวัย ความสนใจ ความสามารถของเด็ก และไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่เด็กจำเป็นต้องใช้ภาษาในการ เรียนรู้ และสื่อสารในชีวิตจริง การออกแบบพื้นที่ใช้สอยภายในโรงเรียนอนุบาล จึงควรมีบรรยากาศ ที่จะช่วยให้เด็กปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมภายในได้ดี แต่โรงเรียนอนุบาลที่มีความเหมาะสม และมีการออกแบบสภาพแวดล้อมที่ดีนั้นยังไม่พัฒนาไปมากควบคู่ไปกับแผนการเรียนรู้ในเรื่อง ภาษาธรรมชาติแบบองค์รวม

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะสภาพแวคล้อมทางกายภาพภายในโรงเรียน อนุบาลที่มีการเรียนรู้ภาษาธรรมชาติแบบองค์รวม ตลอดจนกิจกรรมพฤติกรรม ความสัมพันธ์ของ พื้นที่ใช้สอย นำมาวิเคราะห์เพื่อเสนอแนะแนวทางในการออกแบบการจัดสภาพแวคล้อมภายในโรงเรียนอนุบาลที่เหมาะสมตามแนวการเรียนรู้ภาษาธรรมชาติแบบองค์รวมในประเทศไทย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาจากข้อมูลเอกสารทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับข้อมูลจากการ สำรวจจากโรงเรียนอนุบาลค้นแบบในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 แห่ง วิธีการเก็บข้อมูลใช้ การสังเกตสถานที่ตั้ง การจัดสภาพแวคล้อมภายใน องค์ประกอบ การใช้พื้นที่ ศึกษาขนาดอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ การใช้วัสดุ และงานระบบ การสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ประวัติ หลักสูตรการเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน สภาพปัญหา ความต้องการของผู้ใช้งาน ในพื้นที่ และใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อสภาพแวคล้อมทางกายภาพ ภายในโรงเรียนอนุบาลในปัจจุบัน จำนวน 2 ชุด สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน 1 ชุด และสำหรับ นักเรียนระคับชั้นอนุบาล 1 ชุด กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคัดเลือกตัวแทนในโรงเรียนอนุบาล ระคับชั้นอนุบาล 1 - 3 ระคับชั้นละ 1 ห้องเรียน ให้นักเรียนในแต่ละระคับชั้นแสดงความคิดเห็น ผ่านการเรียนในชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้สรุปผล นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ และเปรียบเทียบความแตกต่าง

T162803

ของโรงเรียนอนุบาลแต่ละแห่งข้อมูลที่ได้ทั้งหมดนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบ และตีความ เพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบการใช้พื้นที่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในที่เหมาะสม และตรงกับ ความต้องการของผู้ใช้พื้นที่

แต่อย่างไรก็ตามการวัดความพึงพอใจของผู้ใช้พื้นที่นั้นได้มาเพียงเฉพาะนักเรียน และครูบางส่วน ซึ่งไม่ได้ครอบคลุมกลุ่มผู้ใช้ทั้งหมด และไม่ได้มีการแยกพฤติกรรมของนักเรียนออกตามระดับชั้นเรียน

ผลการวิจัยสามารถสรุปแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในโรงเรียนอนุบาล ตามแนวการเรียนรู้ภาษาธรรมชาติแบบองค์รวม โดยมีเงื่อนไขของเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนอนุบาล จากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ เป็นข้อกำหนดในภาพรวมของกายภาพ แต่มีความต่างของ การจัดพื้นที่ในห้องเรียนที่เน้นการจัดมุมกิจกรรมหลัก 6 – 8-มุม จำนวนนักเรียนต่อหนึ่งมุมกิจกรรม 4 – 6 คน จัดให้พื้นที่ส่วนกลางห้องเรียนเป็นพื้นที่ว่าง ใช้งานแบบอเนกประสงค์ ไม่เน้นการจัดโต๊ะ เรียนอย่างเป็นระบบ และใช้พื้นที่บริเวณระเบียง พื้นที่ทุกๆ ส่วนในโรงเรียน รวมถึงพื้นที่ส่วนอเนกประสงค์ต่างๆ ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน

ABSTRACT

TE162803

"The Whole Language Approach Teaching System" is an innovative education which conveys a new concept of language teaching. Resulted from teachers' emphasis on the content of language, the problem of childern's language learning has gone through unattractive, unnatural way of teaching, inappropriateness to children's age, interest and ability, and negligence of using language for the study and communication in real life. Kindergarten is the first place for children to learn the outside world – children's second home. The design for its interior spaces should create a learning environment for children. The development of building design, however, has not gone so far as that of "The Whole Language Approach Teaching System".

This research aims to study the physical interior environment of kindergartens which formulates "The Whole Language Approach Teaching System". Through analyses of activities, behaviors and relationship of utilized area, the research proposes appropriate guidelines for interior environmental design of the kindergarten in Thailand.

This research is a study from theoretical documents and collecting data from six prototypical kindergartens under Office of The Private Education Commission. Methods of data collecting consist of site observation, interior spatial arrangement, area usage, and the studies of equipment size, material usage, and building systems, as well as in-dept interviews – history, curriculum, course activities, problems, and occupants' needs. Two questionnaires are prepared to ask about users' satisfaction of Kindergarten's interior environment: one form for schools' executives and teachers, the other for Kindergarten students. The sampling group is derived from one class of each level. Students' opinions from each level are presented through classrooms. The outputs are summarized, analyzed and compared to those of other kindergartens by teachers. All data, finally, are being averaged and analyzed to propose the appropriate guidelines of physical interior environmental design, corresponding to the occupants' requirements.

TE162803

The evaluation of users' satisfaction, nevertheless, comes from some sampling groups of students and teachers. It does not cover all users and does not categorize students' behavior in disparate levels.

Complying to "The Whole Language Approach Teaching System", the conclusion of this research proposes appropriate guidelines for interior environmental design of the kindergarten, following the standard criteria of kindergarten, established by the Ministry of Education. The distinction of spatial arrangement in the classroom is manifested in that of 6-8 main activity corners, and each corner is able to accommodate 4-6 students. The central space in the classroom is prepared for multi-purposed activity without systematic arrangement of desks. The entire areas of the kindergarten building, including balcony, are provided for learning activities.